

Ko sve podržava usvajanje zakona o mladima FBiH?

Vladine institucije: Ministarstvo pravde BiH, Kanton Sarajevo-Kabinet premijera, Grad Sarajevo, Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK-a, Komisija za koordinaciju pitanja mladih BiH, Općina Ilidža, Općina Jablanica, Općina Kakanj, Općina Čapljina, Općina Bosanska Krupa, Općina Domaljevac-Šamac, Općina Grude, Općina Bosanski Petrovac, Općina Ključ, Općina Donji Vakuf, Općina Vogošća, Općina Kladanj, Općina Bosansko Grahovo, Općina Gračanica, Općina Foča-Ustikolina, Općina Doboj Jug, Općina Goražde, Općina Novi Grad Sarajevo, Općina Centar Sarajevo, Općina Travnik, Grad Sarajevo, Grad Mostar i dr.

Međunarodne institucije: Ured Visokog predstavnika u BiH (OHR), Njemačko društvo za tehničku saradnju (GTZ) – Projekt za mlade

Političke stranke: Građanska demokratska stranka BiH

Nevladine institucije: Centri civilnih inicijativa (CCI), Centar za promociju civilnog društva (CPCD), Asocijacija Partnerstvo za zdravlje, Fondacija CURE, AG „maloSUTRA“, Udruženje INFOHOUSE, QPSV, Centar za Edukaciju Mladih, Udruženje Inicijativa i civilna akcija, Udruženje službenika za mlade u BiH (USM), Udruženje „Žene Ženama“, Udruženje za prevenciju ovisnosti „NARKO-NE“, Fondacija tuzlanske zajednice, Referentna grupa Tuzla, Fondacija AWO Domovinska bašta, U.G. Eko Leonardo, NVO PERPETUUM MOBILE, M-PRODUKCIJA, FONDACIJA IMAM PETLJU – GARIWO, Omladinski centar „Ljubija“, Centar za prava djeteta Konjic, Savez udruženja-udruga izbjeglica i raseljenih lica u BiH, ACIPS, Studentska organizacija Filozofskog fakulteta Pale, Srpsko prosvetno i kulturno društvo „Prosvjeta“, Ustanova za kulturu Pero Kosorić, Udruženje građana „Aurora“, Udruženje oboljelih od hroničnih virusnih hepatitisa, OO Teledom Šekovići, Omladinski Savjet grada Istočno Sarajevo, Mirovna akcija humanista Rakovica – Ilidža, Omladinski savjet Istočna Ilidža, SEKCIJA CIVITAS OŠ „Musa Ćazim Ćatić“, Partnerski omladinski pokret/POP, PRONI Centar za omladinski razvoj (Brčko), Fondacija lokalne demokratije, Centar za ekologiju i energiju, Fondacija za kreativni razvoj-FKR, Udruženje „Bospo“ Tuzla, CISP Tuzla, Savjet mladih Srebrenice, Omladinski centar „Vermont“, Udruženje Vesta humanitarna organizacija, Helsinški parlament građana /Omladinski resurni centar Tuzla, Svitac Brčko, Vesta Tuzla i dr.

O inicijatoru

Misija Udruženja KULT jeste razviti otvoreno društvo u kojem su građani/ke uključeni u sve procese odlučivanja u javnom životu. KULT iz ovog razloga obučava građane/ke, prije svega mlade, o tome koje mogućnosti postoje za njihovo sudjelovanje, te kako mogu ostvariti partnerstvo s vlastima, te dati svoj doprinos u pronalaženju zajedničkih rješenja za uspostavljanje boljeg životnog okruženja.

Udruženje KULT osnivačem je Obrazovno-razonodnog centra za mlade SPAJALICA, koji je za 2008. g. dobio Zlatnu plaketu Općine Ilidža za doprinos razvoju općine.

Kontakt

Udruženje KULT
Banjska ul. 2
BiH-71210 Ilidža
t/f: 033 637 290
e: sarajevo@kultbih.org
www.mladi.org

Podržano od:

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

Zahvaljujemo se GTZ-u na ustupljenom nacrtu zakona o mladima FBiH.

MLADI TRAŽE ZAKON O MLADIMA!

Gdje vidimo problem?

1. Federacija Bosne i Hercegovine, prema Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave (Službene novine FBiH, 19/03), nije odredila nijedno ministarstvo nadležno za mlade.
2. Federacija Bosne i Hercegovine nema zakon o mladima, iako postoji nacrt zakona.
3. Nedostatak zakona o mladima FBiH uzrokuje: diskriminaciju mladih na području FBiH u odnosu na mlade u RS-u, izostanak stimuliranja rada s mladima, izostanak politikâ prema mladima na svim razinama.

Pozitivni primjeri iz susjedstva

- R. Hrvatska usvojila je 2003. g. Nacionalni program djelovanja za mlade
- R. Srpska usvojila je 2004. g. Zakon o omladinskom organizovanju
- R. Srpska usvojila je 2006. g. Omladinsku politiku RS (2006-2010).
- R. Hrvatska usvojila je 2007. g. Zakon o savjetima mladih
- R. Srbija usvojila je 2008. g. Strategiju za mlade

Zašto je značajno usvajanje federalnog zakona o mladima?

- Donosi pozitivna rješenja koja će postaviti temelje razvoju BiH i pomoći da se prevaziđu posljedice ekonomske krize;
- zakonsko rješenje koje je provodljivo i primjereno Ustavu i drugim zakonima;
- odgovara na nedostatke pravne regulative, a korist imaju ne samo omladinski sektor i mladi nego u punoj mjeri i organi vlasti;
- pruža odgovarajuće rješenje potrebama i mogućnostima u FBiH;
- određuje ciljeve i definicije;
- mladi su definirani kao starosna grupa;
- definira prava i obaveze mladih;
- definira rad s mladima i omladinske aktivnosti;
- definira podršku mladima i odgovornost nad pružanjem podrške;
- definira programski pristup djelovanjima prema mladima;
- osigurava mjerenje učinka i nadgledanje provođenja;
- definira "tijela" za međusektorsku saradnju i učešće mladih;
- osigurava partnerstvo s nevladinim sektorom;
- definira saradnju udruženja mladih kroz vijeća mladih.

Položaj mladih u BiH i njihove potrebe*

- Trend starenja stanovništva **dva puta brži u BiH nego u zemljama EU-a.**
- **Na stotinu poroda** u Kantonu Sarajevo uradi se **27 prekida trudnoće.**
- **Stopa nezaposlenosti** među mladima starosti od 16 do 30 godina jeste **60 %**, a najveći dio je onih koji su nezaposleni duži period.
- Većina mladih vidi izlaz u odlasku **u inostranstvo, tražeći posao.**
- U periodu 1996-2002. oko **100.000** mladih ljudi **napustilo** je BiH.
- **Obrazovni sistem** obrazuje mlade za **profesije** za kojima **ne postoji potreba** na tržištu rada.
- **Neusklađenost obrazovnog sistema** s potrebama na tržištu rada u BiH, u EU, te s izazovima u budućnostima, dovodi mlade ljude u **dugoročno nepovoljan položaj**, a **privredu BiH** čini **dugoročno nekonkurentnom.**
- **Većina mladih** pripada **socijalno isključenoj grupi.**
- **Većina** koja prima socijalnu pomoć **ne spada u kategoriju siromašnih**, dok većina onih kojima je pomoć potrebna ne prima nikakvu socijalnu pomoć.
- **Zbog nedostatka podrške** mladi su apolitični i ne sudjeluju u javnom životu, u nevladinom sektoru i inicijativama u zajednici.
- Neaktivnost prema mladima čini **zapostavljanje mladih talenata u kulturi i sportu.**

(*Analiza položaja mladih i omladinskog sektora u BiH, Komisija za koordinaciju pitanja mladih u BiH i GTZ, 2008)

O inicijativi

Udruženje KULT, uz podršku Centara civilnih inicijativa (CCI), provodi inicijativu *Puna usta mladih – doprinos institucionalnoj brizi o mladima kroz usvajanje novih i izmjene postojećih zakonskih rješenja.* Inicijativa ukazuje na probleme koji se tiču institucionalne (ne)brige vlasti o mladima, pogotovu u oblasti omladinskog organiziranja i rada s mladima. Dorađen je nacrt zakona o mladima u FBiH, koji je izradilo Njemačko društvo za tehničku saradnju (GTZ), te nam stavilo na raspolaganje. Parlamentarna komisija za mlade FBiH donijela je nedavno zaključak o upućivanju nacrtu zakona Parlamentu FBiH na razmatranje. Kroz zakonska rješenja želimo da nadležna ministarstva i druge institucije pišu, usvajaju, provode i evaluiraju programe djelovanja iz svih oblasti koje se tiču mladih, da se provodi dovoljno projekata od sredstava koja osiguravaju vlade svih razina vlasti, a koji obrađuju probleme i potrebe mladih ljudi, u skladu s njihovim zahtjevima kroz aktivno sudjelovanje, da su mladi aktivno uključeni u sve procese donošenja odluka koje ih se tiču, uz ravnopravno iznošenje mišljenja i sudjelovanje u gremijima, da postoje institucionalni kanali razmjene informacija između vlasti na svim razinama i predstavnika/ca mladih i dr.

